

Ermamaa OÜ
Ärma talu
69404 Abja vald
Viljandi maakond

Tallinn

30.03.2012

OTSUS

Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja toetuse osalise tagasinõudmise kohta

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse juhatus (edaspidi nimetatud ka EAS), vaadanud 30.03.2012 läbi OÜ Ermamaa 05.11.2011 esitatud taotluse (edaspidi Muudatustaotlus) ja turismiarenduskeskuse direktori poolt esitatud ettepaneku OÜ-lt Ermamaa toetuse osalise tagasinõudmise kohta

leiab:

EASi juhatuse 13.03.2006. a otsusega nr 1-19.7/3886 (edaspidi nimetatud ka Otsus) on rahuldatud OÜ Ermamaa (edaspidi Toetuse saaja) taotlus registreerimisnumbriga **EU22876** Majandus- ja Kommunikatsiooni ministri 7. mai 2004.a määruse nr 114 „Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurfondide kasutuselevõtuks-ühtne programmdokument aastateks 2004-2006“ meetme nr 2.4 „turismi arendamine“ osade „Turismi tootearendus ja turundus“ ning „Eestit kui reisisihi tuntuse suurendamine“ tingimused“ (edaspidi Määrus) alusel toetuse saamiseks projektile „Turismiobjekt - ERMA PARK: külalistemaja/ raamatukogu/ konverentsikeskus rajamine Viljandimaale, Abja valda“. Projekti tegevusaeg 29.11.2005 kuni 15.11.2006. a ning Projekti tulemusena pidi valmima **avalikuks kasutamiseks mõeldud** kultuuri- ja puhkeobjekt.

Toetuse saaja esitas 06.11.2007. a taotluse, millega soovis muuta oma äriplaani ning peatada ajutiselt Erma Pargi külalistemajas majutus- ja turismiteenuste osutamine avalikkusele. Peatamise tingis Toetuse saajast mittesõltuv asjaolu, so OÜ Ermamaa seadusliku esindaja perekondlik seotus president Toomas Hendrik Ilvesega, tema valimine Eesti Vabariigi Presidendiks ning Toetuse saaja soov anda talle kogu kompleks ametiajaks üürile. EASi juhatuse 20.11.2007.a otsusega nr 13-2/11391 peatati sihipärase kasutamise kohustus kuni muudatustaotluses toodud takistavate asjaolude (Toomas Hendrik Ilvese presidendiaja lõppemiseni) äralangemiseni, misjärel kohustus Toetuse saaja jätkama Projektis toodud äriplaani elluviimist.

Teades, et Riigikogu valis 29.08.2011.a. hr T. H. Ilvese teiseks ametiajaks riigipea ametisse (Presidendi esimene viieaastane ametiaeg lõppes 09.10.2011.a ning hr T. H. Ilves andis Riigikogu ees ametivande 10.10.2011.a.), pöördus EAS 19.09.2011 kirjaga nr 1.2-2.6/11/13219 Toetuse saaja poole, et Toetuse saaja esitaks omapoolsed ettepanekud Projekti sihipärase kasutamiskohustuse täitmise jätkamise ja Projektiga seotud eesmärkide saavutamise

võimalikkuse osas. Ühtlasi paluti Toetuse saajal kirjeldada Projekti senist kasutamist ning külaliste huvi pakutava teenuse osas.

Toetuse saaja 5.11.2011 vastuse kohaselt Projekti elluviimist takistavad asjaolud ei ole äralangenud ning jätkuvad kuni Vabariigi Presidendi ametiaja lõpuni, so 10.10.2016.a. Ühtlasi kinnitas Toetuse saaja, et Projekti sihtotstarbeline kasutamine toimus kuni 2007.a augustikuuni. Seejärel sõlmis Toetuse saaja hr T. H. Ilvesega üürilepingu, mille alusel sai kogu kompleksist Vabariigi Presidendi kodu. Aastatel 2007-2011 on kokku võõrustatud 1056 ametlikku külalist ning umbes 3000 mitteametlikku külalist. Seega leiab Toetuse saaja, et on kaasaaidanud Eesti kui turismisihtkoha tutvustamisele. Toetuse saaja, arvestades asjaolu, et hr T. H. Ilves valiti teistkordselt Eesti Vabariigi Presidendiks, taotleb Äriplaani muutmist järgmiselt:

- (i) *Erma Parg'i külalistemaja majutus- ja konverentsiteenuste avalikkusele osutamise peatamine pikeneb kuni hr T. H. Ilves'e kui Vabariigi Presidendi ametiaja lõppemiseni;*
- (ii) *külalistekeskuse üürilepingut kokkulepitud tasu eest Kinnistu omanikuga hr T. H. Ilves'ega pikendatakse tähtajaga kuni tema kui Vabariigi Presidendi ametiaja lõpuni;*
- (iii) *võimalusel ja vastava avalikkuse huvi olemasolu korral jääb piiratud ulatuses avatuks avalikkusele Erma Park territoorium, eeldusel, et sellist tegevust on võimalik ühitada Vabariigi Presidendi tegevuskava ning sellele esitatavate nõudmistega, eelkõige turvalisust puudutavate nõuetega.*

EAS analüüsis Toetuse saaja 05.11.2011.a esitatud muudatustaotluses toodud asjaolusid ning leiab, et kuivõrd Otsuse peatamise tinginud asjaolud ei ole äralangenud ning nimetatud asjaolu võib pidada põhjendatuks, saab EAS otsustada Muudatustaotluse rahuldamise osas, mis puudutab sihipärase kasutamiskohustuse täitmise peatamist.

Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 4¹ lg 3 p 2 kohaselt on Toetuse saaja kohustatud kasutama toetust ja toetuse abil soetatavat, ehitatavat või renoveeritavat vara ettenähtud tingimustel ning STS § 4¹ lg 3 p 11 kohaselt on Toetuse saaja kohustatud tagama projekti elluviimise tulemusena soetatud, ehitatud või renoveeritud vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise toetuse taotluse rahuldamise otsuses ettenähtud tingimustel ja kooskõlas EL Nõukogu määruse 1260/1999/EÜ artikli 30 lõikes 4 sätestatuga vähemalt **viie aasta** jooksul, arvates toetuse taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Johtuvalt eelöeldust lasub Toetuse saajal kohustus kasutada toetusega ehitatud ja renoveeritud vara, ERMA PARK: külalistemaja/raamatukogu/konverentsikeskus, sihtotstarbeliselt alates 01.01.2017 kuni 31.07.2020.a vastavalt projektis toodud eesmärgile, so luua Eestis unikaalne toode Erma Park, kujundades välja avalikuks kasutamiseks mõeldud kultuuri- ja puhkeobjekti inimestele, kes väärtustavad intellektuaalseid harrastusi, hoolivad loodusest ning huvituvad paikkondlikust kultuurist ja eripärast. Keskuse loomise kaudsemaks eesmärgiks on suurendada Lõuna-Eesti kui turismisihi mainet ja võimalusi nii Eesti kui ka väljaspool (sihtturgudena: Saksamaa, Rootsi, Soome, Läti, Venemaa, USA).

Käesoleval juhul on Toetuse saaja toetusega ehitatavat ja renoveeritavat vara sihtotstarbeliselt kasutanud perioodil 13.03.2006 kuni august 2007, seega 17 kuud. Kokku peab Toetuse saaja vara sihtotstarbeliselt kasutama 60 kuud (so 5 aastat), seega lasub Toetuse saajal kohustus pärast takistavate asjaolude äralangemist vara sihtotstarbeliselt kasutada veel 43 kuud. Küll aga on EAS hinnangul Toetuse saaja Projekti eesmärgi osaliselt täitnud (ja jätkab täitmist), so tutvustanud Eestit kui turismi sihtkohta ning olnud avatud Presidendi külalistele, kellele on pakutud Projekti äriplaanis lubatud teenuseid. Muudatustaotlusega soovib Toetuse saaja pikendada eelnimetatud kohustuse täitmise peatumist, tulenevalt asjaolust, et Toetuse saaja

seadusliku esindaja perekonnaliige valiti uuesti Eesti Vabariigi Presidendiks ja Toetuse saaja soovib sealhulgas pikendada üürilepingut.

Lähtudes võrdse kohtlemise põhimõttest, mille kohaselt toetuse saaja kohustused rakenduvad Määruse alusel toetuse saajatele ühetaoliselt ning STS § 26 lg 1 p 8, võib rakendusüksus teha toetuse tagasinõudmise otsuse, kui ilmneb, et toetuse saaja ei täida talle STSiga pandud kohustusi, antud juhul siis STS § 4¹ lg 3 p 2 ja p 11 nimetatud vara ettenähtud tingimustel ja sihipärase kasutamise kohustust.

STS § 26 lg 6 kohaselt võib toetuse tagasi nõuda viie aasta jooksul pärast toetuse saajale viimase väljamakse tegemist. Toetuse saajale teostati viimane toetuse väljamakse 07.03.2007. a. Tagasinõude aegumise peatumist STS ei reguleeri. Toetudes Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (edaspidi TsÜS) § 4 käsitletud õiguse analoogia rakendamispõhimõtetele, mille kohaselt õigussuhet reguleeriva sätte puudumisel kohaldatakse sätet, mis reguleerib reguleerimata õigussuhtele lähedast õigussuhet, kui õigussuhte reguleerimata jätmine ei vasta seaduse mõttele ega eesmärgile ning analoogia kasutamine haldusmenetluse rakendamisel on õiguse üldpõhimõtete kohaselt lubatav, kuulub nimetatud aeg peatumisele, kuivõrd TsÜS § 162 kohaselt peatub aegumine ajaks, mil kohustatud isikule (*antud juhul Toetuse saajale*) on antud täiendav tähtaeg oma kohustuse täitmiseks. Kuivõrd Toetuse saaja seadusliku esindaja perekonnaliikme Eesti Vabariigi Presidendi ametiaeg lõppeb 10.10.2016.a, millest alates saab Toetuse saaja oma kohustust täitma hakata, siis pikeneb tagasinõude tegemise aeg 31.07.2020.a. Kui Toetuse saaja ei asu toetuse eest ehitatud ja renoveeritud vara sihtotstarbeliselt kasutama pärast takistava asjaolu äralangemist, so hiljemalt 01.01.2017.a, tuleb Toetuse saajale makstud toetus tagasi nõuda.

Vastavalt STS § 26 lg 11 ja § 32¹ lg 6 ning Vabariigi Valitsuse 22.12.2006 määruse nr 278 „Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmine ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teab edastamise tingimused ja kord“ (edaspidi Määrus 278) § 10 lg 2 p 6 võib otsustaja toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui toetuse saaja ei ole täitnud toetuse taotluse rahuldamise otsuses, toetuslepingus või toetuse andmist ja kasutamist reguleerivates õigusaktides talle pandud kohustusi. Määruse 278 § 11¹ lg 1 kohaselt kui toetuse tagasinõudmise aluseks olevate asjaolude põhjal ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ning selle tulemusena tekkinud kahju suurust ei ole võimalik hinnata või selle hindamine on ebamõistlikult aja- või ressursimahukas, nõuab otsustaja toetuse tagasi vastavalt lõigetes 2–9 sätestatule. Määruse 278 § 11¹ lg 9 kohaselt kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ning lõigetes 2–8 ei ole vastavale rikkumisele tagasinõude protsenti sätestatud, nõuab otsustaja tagasi 5% tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest. Tagasinõude määra võib põhjendatud juhtudel suurendada 10%-le või 25%-le sõltuvalt rikkumise raskusest. Kuivõrd tegemist on struktuuritoetuse abil rajatud kompleksiga ning toetuse andmise eesmärgiks, arvestades Meetme määruses sätestatud toetuse andmise eesmärgi, on Projekti vara avalik kasutamine, siis ei ole Projekti eesmärk täidetud kogu sihipärase kasutamiskohustuse aja jooksul. Küll aga on EAS hinnangul Toetuse saaja täitnud Projekti eesmärgi osaliselt, so tutvustanud Eestit kui turismi sihtkohta ning olnud avatud Presidendi külalistele, kellele on pakutud Projekti äriplaanis lubatud teenuseid. EAS leiab, et Toetuse saajalt tuleb saadud toetus osaliselt tagasi nõuda juhul, kui Toetuse saaja ei asu toetuse eest ehitatud ja renoveeritud vara sihtotstarbeliselt kasutama pärast takistava asjaolu äralangemist, so hiljemalt 01.01.2017. a. EAS, lähtudes eelöeldust ning olles 15.03.2012 ärakuulanud Toetuse saaja arvamuse, on seisukohal, et kuna Toetuse saaja on osaliselt täitnud projekti eesmärgi, on põhjendatud tagasinõue summas 10% Projektile eraldatud toetusest.

Tulenevalt HMS § 53 lg 1 p 4 võib haldusakti hiljem muuta ning täpsustada tagasinõutava summa määra tagasinõude otsuse ajal kehtiva Määruse 278 alusel.

EASi juhatus, arvestades eeltoodud ja juhitud haldusmenetluse seaduse § 53 lg 2 p 3, § 53 lg 1 p 4, STS § 4¹ lg 3 p 2 ja p 11, § 26 lg 1 p 8,

otsustab:

1. Rahuldada Toetuse saaja esitatud Muudatustaotlus järgmistel tingimustel:
 - 1.1. Toetuse saaja kohustub jätkama Taotluses toodud äriplaani elluviimist pärast Muudatustaotluses toodud takistava asjaolu äralangemist hiljemalt 01.01.2017 kuni 31.07.2020. a.
 - 1.2. Toetuse saajal on kohustus kasutada toetuse abil soetatud vara sihtotstarbeliselt alates 01.01.2017 kuni 31.07.2020. a.
 - 1.3. Toetuse saajal on kohustus koheselt teavitada EASi mistahes asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse eest soetatud vara sihtotstarvet, sealhulgas Taotluses toodud äriplaani elluviimist takistava asjaolu äralangemisest.
2. Juhul, kui Toetuse saaja ei jätkata äriplaani elluviimist alates 01.01.2017 ning toetuse eest soetatud vara sihtotstarbelist kasutamist kuni 31.07.2020, nõuda Toetuse saajalt tagasi 10% EAS-i poolt Projektile eraldatud toetusest.

Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kaudu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile 30 päeva jooksul, arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, mil isik pidi teada saada oma õiguste rikkumisest (STS § 22 lg 1 ja 3).

digitaalselt allkirjastatud

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Monica Hankov
EASi turismiarenduskeskuse tootearenduse direktor
monica.hankov@eas.ee